SÜRDÜRÜLEBİLİR TEDARİK VE SATIN ALMA POLİTİKASI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

1. Kısa İsim

"Arkın Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniversitesi (ARUCAD) Sürdürülebilir Tedarik ve Satın Alma Politikası".

2. Tanımlar

Bu politikada geçen;

a) Üniversite: Arkın Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniversitesini (ARUCAD),
b) Rektörlük: ARUCAD Rektörlüğünü,
c) Sürdürülebilir tedarik: Alımın yaşam döngüsü boyunca ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerinin dikkate alınmasını,
d) Yaşam döngüsü maliyeti: Satın alma bedelinin yanı sıra kullanım, bakım, enerji, onarım ve elden çıkarma maliyetlerini,
e) Tedarikçi: Üniversiteye mal, hizmet veya yapım işi sunan gerçek ya da tüzel kişiyi,
f) Döngüsel ekonomi: Ürün ve malzemelerin kullanım ömrünü uzatmayı, yeniden kullanımı, onarımı, geri kazanımı ve atık oluşumunun azaltılmasını esas alan yaklaşımı,
g) Sürdürülebilirlik ölçütü: Bir alımın çevresel, sosyal veya ekonomik etkisini değerlendirmek amacıyla belirlenen doğrulanabilir kriteri,
h) Çıkar çatışması: Satın alma sürecine katılan kişilerin kişisel veya mali menfaatlerinin tarafsız karar verme sürecini etkileyebileceği durumu,

ifade eder.

3. Amaç

Bu Politikanın amacı; Üniversitenin mal, hizmet ve yapım alımlarında kalite, maliyet, ihtiyaç uygunluğu ve mevzuata uyumun yanı sıra çevresel, sosyal ve yönetişim etkilerini gözeten sorumlu tedarik yaklaşımını belirlemektir.

4. Kapsam

Bu Politika; akademik ve idari birimlerin mal, hizmet, ekipman, sarf malzemesi, teknoloji, bakım ve yapım işleriyle ilgili tedarik ve satın alma süreçlerini kapsar. Mevzuat ve sözleşmelerdeki zorunlu hükümler saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Satın Alma Planlaması

5. Temel İlkeler

(1) İhtiyaçların gerçekliği ve uygun bütçe öncelikle değerlendirilir; gereksiz tüketimden kaçınılır.
(2) Rekabet, eşit muamele, şeffaflık, dürüstlük ve çıkar çatışmasından kaçınma esastır.
(3) Kalite, güvenlik, erişilebilirlik, dayanıklılık, tamir edilebilirlik ve kaynak verimliliği gözetilir.
(4) İnsan hakları, iş sağlığı ve güvenliği ile adil çalışma koşullarına ilişkin riskler dikkate alınır.

(5) Satın alma kararlarında döngüsel ekonomi yaklaşımı gözetilir; uygun durumlarda mevcut ürünlerin yeniden kullanılması, onarılması veya paylaşılması yeni alıma tercih edilir.
(6) Yerel ve küçük ölçekli tedarikçilerin katılımını kolaylaştıran uygulamalar, rekabet ve eşit muamele ilkeleri korunarak desteklenebilir.
(7) Ürün ve hizmetlerin sürdürülebilirliğine ilişkin beyanlar, mümkün olduğunda doğrulanabilir bilgi, belge veya eşdeğer kanıtlarla değerlendirilir.

6. İhtiyaç ve Teknik Şartname

(1) Alım öncesinde mevcut varlıkların yeniden kullanımı, onarımı, paylaşımı veya kiralama seçenekleri değerlendirilebilir.
(2) Uygun alımlarda enerji ve su verimliliği, atık azaltımı, geri dönüştürülebilirlik ve düşük çevresel etki ölçütleri şartnamelere yansıtılır.
(3) Şartnameler gereksiz marka bağımlılığı veya ayrımcı koşullar yaratmayacak şekilde hazırlanır.
(4) Sanat, tasarım ve üretim faaliyetlerinde kullanılan boya, solvent, yapıştırıcı, seramik malzemeleri ve benzeri ürünlerin tedarikinde, ürünün niteliğine göre insan sağlığı, güvenli kullanım, kimyasal riskler ve atık yönetimi dikkate alınır.
(5) Baskı, yayın, ambalaj ve benzeri alımlarda, teknik uygunluk ve maliyet koşulları çerçevesinde geri dönüştürülmüş içerik, sorumlu kaynak kullanımı ve atık azaltımı ölçütleri değerlendirilebilir.
(6) Uygun alımlarda gereksiz ambalajın azaltılması, teslimatların birleştirilmesi ve ürünlerin kullanım ömrü sonunda yeniden kullanılması veya geri kazanılması seçenekleri dikkate alınır.

7. Tedarikçi Değerlendirmesi

(1) Tedarikçiler işin niteliği ve risk düzeyiyle orantılı ölçütlere göre değerlendirilir.
(2) Uygun olduğunda çalışma koşulları, yasal uygunluk, çevre yönetimi, etik iş yapma ve tedarik zinciri riskleri hakkında belge istenebilir.
(3) Belgelenemeyen beyanlar kesin doğrulanmış performans olarak kabul edilmez.
(4) Önemli veya yüksek riskli alımlarda tedarikçilerin insan hakları, çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği, çevre yönetimi ve etik iş uygulamalarına ilişkin taahhütleri değerlendirilebilir.
(5) Tedarikçiden talep edilen belge ve açıklamaların kapsamı, alımın niteliği, büyüklüğü ve risk düzeyiyle orantılı olmalıdır. Eşdeğer kanıtların kabulü gözetilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Teklif, Sözleşme ve Uygulama

8. Tekliflerin Değerlendirilmesi

(1) Karşılaştırmalarda satın alma fiyatı ile birlikte uygun durumlarda yaşam döngüsü maliyeti dikkate alınır.
(2) Sürdürülebilirlik ölçütleri, alımın niteliğine uygun, ölçülebilir ve önceden tanımlanmış olmalıdır.
(3) Seçim gerekçesi ve gerekli onay kayıtları muhafaza edilir.
(4) Sürdürülebilirlik ölçütleri tekliflerin alınmasından önce belirlenir ve uygulanabilir olduğu ölçüde karşılaştırılabilir biçimde değerlendirilir.
(5) En düşük satın alma bedelinin, yaşam döngüsü boyunca en uygun toplam maliyet anlamına gelmeyebileceği dikkate alınır. Farklı bir teklifin tercih edilmesi hâlinde karar gerekçesi kayıt altına alınır.

9. Sözleşme ve Teslimat

(1) Uygun sözleşmelerde çevresel ve sosyal yükümlülükler, teslim, garanti, bakım, atık yönetimi ve uygunsuzlukların giderilmesi koşulları belirlenir.

(2) Teslim edilen ürün veya hizmetin teknik şartlara uygunluğu ilgili birimce kontrol edilir.
(3) Uygunsuzluklar ve düzeltici işlemler kayıt altına alınır.
(4) Süreklilik arz eden veya önemli çevresel ve sosyal risk taşıyan sözleşmelerde, tedarikçinin ilgili yükümlülüklere uyumu sözleşmenin niteliğine uygun biçimde izlenebilir.
(5) Önemli uygunsuzluklarda düzeltici tedbirler, yerine getirme süreleri ve gerektiğinde uygulanacak sözleşmesel işlemler ilgili hükümler çerçevesinde değerlendirilir.

10. Çıkar Çatışması ve Etik

(1) Satın alma sürecine katılan kişiler olası çıkar çatışmalarını bildirir.
(2) Hediye, menfaat veya uygunsuz yönlendirme karşılığında tedarik kararı verilemez.
(3) Şikâyet ve ihbarlar kurumsal yetki ve gizlilik kuralları çerçevesinde değerlendirilir.
(4) Satın alma sürecinde çıkar çatışması bulunduğu değerlendirilen kişiler, durumu ilgili makama bildirir ve gerekli hâllerde değerlendirme veya karar sürecine katılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İzleme, Sorumluluklar

11. İzleme ve İyileştirme

(1) Uygun veri mevcutsa sürdürülebilirlik ölçütü içeren alımlar, tedarikçi uygunsuzlukları, kaynak tasarrufu ve yaşam döngüsü maliyeti örnekleri izlenir.
(2) Bulgular, şartname ve süreç iyileştirmelerinde kullanılır.
(3) Uygun verilerin bulunması hâlinde, sürdürülebilirlik ölçütü uygulanan alımların sayısı, değerlendirilen tedarikçi riskleri, tespit edilen uygunsuzluklar ve gerçekleştirilen iyileştirmeler izlenebilir.
(4) İzleme sonuçları, ilgili birimlerin şartname hazırlama, tedarikçi değerlendirme ve satın alma planlama süreçlerinde kullanılır.

12. Görev ve Sorumluluklar

(1) Talep eden birimler ihtiyaç ve teknik ölçütlerin doğruluğundan sorumludur.
(2) Satın alma ve mali işlerden sorumlu birimler, yetkileri kapsamında teklif, onay ve kayıt süreçlerini yürütür.
(3) Teknik ve idari birimler teslim, kalite ve uygunsuzluk kontrollerini gerçekleştirir.
(4) Rektörlük uygulama koordinasyonunu gözetir; Kalite Koordinatörlüğü ilgili kanıtların kalite süreçleriyle ilişkilendirilmesini destekler.
(5) Satın alma süreçlerinde görev alan personelin sürdürülebilir tedarik ilkeleri konusunda bilgilendirilmesi ve mevcut kurumsal imkânlar çerçevesinde farkındalığının geliştirilmesi desteklenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Diğer Hususlar

13. Politikada Bulunmayan Haller

Bu politikada hüküm bulunmayan hâllerde; yürürlükteki mevzuat, Üniversitenin ilgili diğer düzenlemeleri ile Mütevelli Heyeti, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu ve Rektörlük kararları uygulanır.

14. Yürürlüğe Giriş

Bu politika, Arkın Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

15. Yürütme Yetkisi

Bu politikanın hükümlerini Arkın Yaratıcı Sanatlar ve Tasarım Üniversitesi Rektörü yürütür.